**Parlament Europejski**
2024-2029

**TEKSTY PRZYJĘTE**

# P10_TA(2026)0245

## Działalność finansowa Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego – sprawozdanie roczne 2025

### Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2026 r. w sprawie działalności finansowej Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego – sprawozdanie roczne 2025 (2025/2213(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej,

– uwzględniając art. 15, 126, 174, 175, 177, 208, 209, 271, 308 i 309 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz Protokół nr 5 w sprawie statutu Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI),

– uwzględniając art. 41–43 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,

– uwzględniając Statut EBI,

– uwzględniając plan operacyjny grupy EBI na lata 2026–2028 opublikowany 29 stycznia 2026 r. oraz plan operacyjny grupy EBI na lata 2025–2027 z 30 stycznia 2025 r.,

– uwzględniając sprawozdanie z działalności grupy EBI za 2025 r. zatytułowane „Nowe źródła energii w Europie” opublikowane 29 stycznia 2026 r.,

– uwzględniając procedury EBI w zakresie należytej staranności w dziedzinie środowiska, klimatu i kwestii społecznych opublikowane 20 października 2025 r.,

– uwzględniając globalną orientację strategiczną EBI opublikowaną 15 października 2025 r.,

– uwzględniając badanie EBI dotyczące inwestycji w 2025 r. – przegląd w Unii Europejskiej opublikowane 14 października 2025 r.,

– uwzględniając dokument EBI zatytułowany „Unlocking innovation: Addressing the funding needs of EU technology infrastructures” [Odblokowanie potencjału innowacyjności – uwzględnianie potrzeb w

zakresie finansowania infrastruktur technologicznych UE], opublikowany 15 września 2025 r.,

– uwzględniając sprawozdanie z działalności EBI dotyczące oceny za 2022 r. i program prac na lata 2023–2025 opublikowane 3 marca 2023 r.,

– uwzględniając Politykę mechanizmu rozpatrywania skarg Grupy EBI opublikowaną 13 listopada 2018 r.,

– uwzględniając dokument EBI zatytułowany „Polityka kredytowania energetyki EBI” opublikowany 8 maja 2023 r.,

– uwzględniając plan działania banku klimatycznego grupy EBI na lata 2021–2025 przyjęty 11 listopada 2020 r. przez Radę Dyrektorów EBI, drugi etap planu działania grupy EBI w roli banku klimatycznego opublikowany 3 października 2025 r. oraz strategię klimatyczną EBI opublikowaną 15 listopada 2020 r.,

– uwzględniając normy środowiskowe i społeczne EBI z 2 lutego 2022 r.,

– uwzględniając plan działania grupy EBI na rzecz przystępnych cenowo i zrównoważonych mieszkań,

– uwzględniając dokument EBI zatytułowany „EIB Global – Partnerships, People, Impact” [EBI Global – partnerstwa, ludzie, wpływ] opublikowany 10 lutego 2023 r.,

– uwzględniając strategię grupy EBI na rzecz równouprawnienia płci i upodmiotowienia ekonomicznego kobiet opublikowaną 6 stycznia 2017 r. oraz trzeci plan działania grupy EBI w sprawie równości płci (2026–2030) opublikowany 3 marca 2026 r.,

– uwzględniając kodeks postępowania pracowników grupy EBI opublikowany 3 lutego 2023 r.,

– uwzględniając Pakiet Solidarnościowy EBI dla Ukrainy zatwierdzony przez Radę EBI 4 marca 2022 r.,

– uwzględniając komunikat Komisji z 29 stycznia 2025 r. pt. „Kompas konkurencyjności dla UE” (COM(2025)0030),

– uwzględniając komunikat Komisji z 26 lutego 2025 r. pt. „Pakt dla czystego przemysłu: wspólny plan działania na rzecz konkurencyjności i dekarbonizacji” (COM(2025)0085),

– uwzględniając komunikat Komisji z 26 lutego 2025 r. pt. „Plan działania na rzecz przystępnej cenowo energii – Odblokowanie prawdziwego potencjału unii energetycznej w celu zapewnienia przystępnej cenowo, efektywnej i czystej energii dla wszystkich

Europejczyków (COM(2025)0079),

– uwzględniając sprawozdanie Maria Draghiego z 9 września 2024 r. na temat przyszłości europejskiej konkurencyjności,

– uwzględniając wniosek Komisji z 16 lipca 2025 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia Europejskiego Funduszu Konkurencyjności („EFK”), w tym programu szczegółowego działań na rzecz badań naukowych i innowacji w dziedzinie obronności, uchylenia rozporządzeń (UE) 2021/522, (UE) 2021/694, (UE) 2021/697, (UE) 2021/783, uchylenia przepisów rozporządzeń (UE) 2021/696, (UE) 2023/588 oraz zmiany rozporządzenia (UE) [EDIP] (COM(2025)0555),

– uwzględniając porozumienie trójstronne między Komisją, Europejskim Trybunałem Obrachunkowym i Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, które weszło w życie w listopadzie 2021 r.,

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Budżetowej (A10-0170/2026),

A. mając na uwadze, że według informacji przedstawionych przez EBI jego łączne inwestycje osiągnęły rekordowy poziom 100 mld EUR w 2025 r. w porównaniu z 89 mld EUR w 2024 r.; mając na uwadze, że wskaźnik dźwigni EBI zwiększono do 290 %, co daje EBI dodatkową przestrzeń do inwestowania i wspierania wspólnych priorytetów UE;

B. mając na uwadze, że EBI przyczynia się do eliminowania niedoskonałości rynku i luk inwestycyjnych przez mobilizowanie kapitału prywatnego, a jednocześnie jest rynkową instytucją finansową funkcjonującą w oparciu o solidne zasady bankowe;

C. mając na uwadze, że EBI, należący w całości do państw członkowskich, ma przyczyniać się do osiągnięcia celów Unii, w szczególności do rozwoju rynku wewnętrznego i wzmocnienia potencjału Unii w zakresie tworzenia miejsc pracy, wzrostu gospodarczego i konkurencyjności oraz dwojakiej transformacji; mając na uwadze, że jego mandat obejmuje również promowanie polityki Unii w państwach trzecich;

***Informacje ogólne***

1. z zadowoleniem przyjmuje strategiczny plan działania EBI na lata 2024–2027 służący wspieraniu priorytetów politycznych UE, w tym uruchomieniu inwestycji w celu wzmocnienia bazy gospodarczej i przemysłowej Europy, wspierania innowacji, konkurencyjności, technologii krytycznych, bezpieczeństwa i obrony, pobudzenia zrównoważonego wzrostu gospodarczego, transformacji ekologicznej i cyfrowej, rozwoju regionalnego, nowoczesnej i krytycznej infrastruktury, w tym infrastruktury społecznej, takiej jak

mieszkalnictwo, edukacja i zdrowie, oraz odpornego i innowacyjnego sektora rolnego, a także ukierunkowania na europejskie MŚP i przedsiębiorstwa typu start-up, przy jednoczesnym sprzyjaniu partnerstwom międzynarodowym oraz sfinalizowaniu unii oszczędności i inwestycji;

2. podkreśla, że na przestrzeni lat EBI ściśle kierował się priorytetami europejskimi; z dużym zadowoleniem przyjmuje nadanie większego priorytetu inwestycjom wzmacniającym konkurencyjność, odporność przemysłową i bezpieczeństwo Europy oraz wzywa do ich szybkiego i skutecznego wdrożenia; popiera rolę EBI jako banku klimatycznego oraz zauważa, że działania w dziedzinie klimatu uznano za najważniejszy priorytet strategiczny grupy EBI na lata 2024–2027 – na transformację ekologiczną przeznaczono znacznie ponad 50 % rocznych inwestycji; apeluje o wyższe poziomy inwestycji w priorytety związane z konkurencyjnością, w szczególności dla MŚP i przedsiębiorstw typu start-up, oraz o zwiększenie skali działalności innowacyjnych przedsiębiorstw europejskich, biorąc pod uwagę ich kluczową rolę w niwelowaniu luki w konkurencyjności Europy; podkreśla konieczność utrzymania równowagi w portfelu EBI, w tym w zakresie bezpieczeństwa i obrony, klimatu, konkurencyjności, spójności, innowacji, współpracy i rozwoju;

3. zwraca uwagę, że EBI jest wiarygodnym podmiotem na międzynarodowych rynkach finansowych, o czym świadczy jego rating kredytowy na poziomie „potrójnego A”; podkreśla, że utrzymanie tego ratingu jest kluczowe, aby umożliwić EBI pozyskiwanie funduszy na korzystnych warunkach, oraz że obniżenie tego ratingu znacznie zwiększyłoby koszty finansowania; wzywa EBI do ścisłego monitorowania wpływu jego rozszerzonych działań obronnych na jego rating kredytowy na poziomie „potrójnego A”;

4. podkreśla kluczową rolę EBI w mobilizowaniu finansowania publicznego i prywatnego w celu wyeliminowania luk inwestycyjnych i wzmocnienia odporności gospodarczej Unii w obliczu wyzwań na świecie; przypomina zasadnicze znaczenie koordynacji transgranicznej, integracji rynku kapitałowego i dobrego funkcjonowania jednolitego rynku; wzywa Komisję i EBI do pełnego wykorzystania potencjału EBI i odblokowania finansowania potrzebnego do transformacji ekologicznej, cyfrowej i społecznej;

5. podkreśla, że działania na szczeblu UE powinny uzupełniać inwestycje państw członkowskich, zamiast te inwestycje wypierać; apeluje zatem o odpowiednią elastyczność w ramach EBI dotyczących kwalifikowalności i oceny, aby uwzględnić krajowe i regionalne potrzeby inwestycyjne; przypomina, że publiczne banki i instytucje rozwoju powinny zmniejszać ryzyko rentownych projektów tam, gdzie istnieją luki rynkowe, ale nie zastępować kapitału prywatnego; podkreśla ponadto, że EBI powinien odgrywać kluczową rolę w umożliwianiu zarówno bankom komercyjnym, jak i publicznym

inwestowania w europejski sektor obronny; zauważa, że unijne ramy zrównoważonego finansowania nie nakładają ogólnych ograniczeń na inwestycje w obronność;

6. z zadowoleniem przyjmuje apel o wzmocnienie EBI w kolejnych wieloletnich ramach finansowych, aby umożliwić mu udzielanie wsparcia finansowego na rzecz wspólnych priorytetów unijnych, w szczególności w ramach Instrumentu EFK InvestEU i funduszu „Globalny wymiar Europy”, a także za pośrednictwem instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych, które okazały się bardzo skuteczne w realizacji kluczowych celów polityki UE; podkreśla, że EBI powinien uruchomić wystarczające finansowanie, zasilić płynność i zwiększyć ambicje w zakresie wspierania inwestycji prywatnych i publicznych za pośrednictwem InvestEU; zgodnie ze swoim wstępnym sprawozdaniem w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2028–2034 wzywa do wzmocnienia udanych programów unijnych, takich jak InvestEU, oraz do pogłębienia partnerstwa inwestycyjnego z grupą EBI, tak aby każde euro wydane na szczeblu Unii było wykorzystywane w jak najbardziej skuteczny sposób, przynosząc rzeczywisty wpływ;

7. podkreśla znaczenie zwiększonej komplementarności i synergii między finansowaniem EBI a innymi instrumentami UE, aby zmaksymalizować wpływ i zapewnić spójne strategie inwestycji terytorialnych; wzywa EBI i Komisję do opracowania jasnych ram koordynacji ułatwiających wspólne korzystanie z tych instrumentów na poziomie projektu;

8. wzywa EBI do odgrywania aktywnej roli we wspieraniu ciągłości i ukończenia projektów zainicjowanych w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF), chroniąc cele po dacie granicznej; podkreśla, że finansowanie i pomoc techniczna EBI mogą stanowić kluczowy pomost gwarantujący, że projekty finansowane z RRF przyniosą zamierzone skutki gospodarcze i społeczne;

9. zachęca EBI, aby w dalszym ciągu pracował nad innowacyjnymi instrumentami finansowymi w celu zmobilizowania znacznych oszczędności prywatnych w Europie na rzecz inwestycji produkcyjnych, zwłaszcza przez zaangażowanie inwestorów instytucjonalnych we wspieranie kapitału wysokiego ryzyka, tak aby sprzyjać realizacji unii oszczędności i inwestycji; podkreśla, że inwestycje wspierane przez EBI powinny obejmować ocenę wpływu na konkurencyjność, tak aby fundusze UE skutecznie pobudzały innowacje, wydajność i skalowanie rynku w kluczowych gałęziach przemysłu;

10. przypomina, że EBI był pierwszym emitentem zielonych obligacji i jest obecnie ich największym wielowalutowym emitentem; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że 2 kwietnia 2025 r. EBI wyemitował

swoje pierwsze obligacje „odpowiedzialne środowiskowo” zgodne z rozporządzeniem w sprawie unijnych standardów zielonych obligacji[1]; podkreśla kluczową rolę EBI w rozwoju rynku zielonych obligacji i zapewnianiu rozwiązań finansowych dla przedsiębiorstw działających w sposób zrównoważony;

***Wspieranie innowacji z myślą o wiodącej pozycji technologicznej***

11. wyraża zaniepokojenie, że UE grozi utrata kapitału, talentów i zdolności innowacyjnych na rzecz szybciej zmieniających się światowych konkurentów oraz że UE nadal pozostaje w tyle pod względem kluczowych technologii prorozwojowych; z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie programu TechEU w oparciu o udaną europejską inicjatywę na rzecz liderów technologii (European Tech Champions Initiative – ETCI), w ramach której zmobilizowano inwestycje o wartości do 250 mld EUR; apeluje, aby w tym programie priorytetowo traktować inwestycje, które mogą konkurować w skali globalnej i przyczynić się do długoterminowego zrównoważonego wzrostu gospodarczego, a także wzmocnić europejskie łańcuchy dostaw i zmniejszyć strategiczne zależności; podkreśla potrzebę zwiększenia inwestycji w europejskie technologie i sektory o kluczowym znaczeniu dla długoterminowej odporności, w tym półprzewodniki, łańcuchy wartości baterii, suwerenność cyfrową i produkcję czystych technologii; zachęca EBI do zwiększenia udziału finansowania prognozowanego na 2027 r.; apeluje o zrównoważoną i kompleksową alokację zasobów w ramach programu TechEU dla MŚP, przedsiębiorstw typu start-up i przedsiębiorstw scale-up, aby zapewnić odpowiednie wsparcie konkurencyjności wraz z innymi podstawowymi celami; podkreśla potrzebę szybszego wdrażania takich programów, aby nadążyć za tempem innowacji i przedsiębiorstw typu start-up; wzywa do zwiększenia budżetu Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego przeznaczonego na ekosystem kapitału wysokiego ryzyka UE;

12. zauważa, że niemal 60 % finansowania EBI w 2025 r. przeznaczono na przejście na gospodarkę niskoemisyjną; apeluje do EBI, aby umożliwił przewidywalną, inkluzywną, sprawiedliwą i przystępną cenowo transformację, bez nakładania nadmiernych obciążeń na przemysł i gospodarstwa domowe, co pozwoli zwiększyć konkurencyjność i bezpieczeństwo gospodarcze; podkreśla, że inwestycje w dziedzinie klimatu i środowiska mogą przyczyniać się do wzmocnienia europejskiej bazy przemysłowej, wydajności i globalnej konkurencyjności; popiera inwestycje we wszystkich

---

1 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2631 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie europejskich zielonych obligacji oraz opcjonalnego ujawniania informacji na temat obligacji wprowadzanych do obrotu jako zrównoważone środowiskowo i obligacji powiązanych ze zrównoważonym rozwojem (Dz.U. L, 2023/2631, 30.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2631/oj).

przemysłowych łańcuchach wartości, w tym w technologie niskowęglowe, aby umożliwić zrównoważone pod względem gospodarczym ścieżki dekarbonizacji, jeżeli takie inwestycje są napędzane innowacjami i mają wyraźny potencjał zwiększenia konkurencyjności rynku i europejskiej autonomii strategicznej; wzywa EBI do stosowania neutralnych pod względem technologicznym kryteriów oceny, takich jak intensywność emisji dwutlenku węgla i stabilność sieci w całym cyklu życia, podczas finansowania projektów dotyczących energii niskoemisyjnej, w tym energii jądrowej, przy pełnym poszanowaniu suwerennego prawa każdego państwa członkowskiego do określania własnego koszyka energetycznego;

13. przypomina, że czyste technologie mogą przyczynić się do wzmocnienia suwerenności i konkurencyjności UE; z zadowoleniem przyjmuje dostosowanie się EBI do unijnych ram zrównoważonego finansowania, w tym włączenie unijnych kryteriów systematyki; wzywa do dalszych inwestycji o wyraźnym i wymiernym wpływie na redukcję emisji; podkreśla potrzebę inwestowania w przystosowanie się do zmiany klimatu i odporność na nią; zachęca do inwestycji w badania i rozwój, a także w innowacyjne technologie, jako przygotowanie na zmianę klimatu; z zadowoleniem przyjmuje porozumienie EBI i Europejskiej Agencji Środowiska w sprawie pogłębienia współpracy w zakresie różnorodności biologicznej i działań na rzecz klimatu; oczekuje, że EBI wykorzysta swoją pomoc techniczną i usługi doradcze, w szczególności do wspierania projektów zapewniających przystępny cenowo dostęp do energii ze źródeł odnawialnych, ze szczególnym uwzględnieniem obniżenia cen energii i zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw energii, w tym dla gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji;

14. zauważa, że w 2025 r. EBI zapewnił małym przedsiębiorstwom i przedsiębiorstwom typu start-up finansowanie w wysokości 16 mld EUR; podkreśla, że poprawa dostępu do finansowania, w szczególności do kapitału wysokiego ryzyka, private equity i finansowania na rzecz przedsiębiorstw scale-up, ma kluczowe znaczenie dla wspierania wzrostu i umiędzynarodowienia konkurencyjnych przedsiębiorstw europejskich; apeluje o wzmożenie wysiłków na rzecz usunięcia luki w finansowaniu dla szybko rozwijających się przedsiębiorstw oraz wspierania bardziej dynamicznego i zintegrowanego europejskiego rynku kapitałowego; jest zdania, że należy zintensyfikować wysiłki na rzecz mobilizacji dodatkowych zasobów dla MŚP i przedsiębiorstw scale-up, aby zapewnić im możliwość konkurowania w skali globalnej; wzywa EBI do większego finansowania MŚP w całej Unii; zachęca EFI do zwiększenia liczby inicjatyw wspierających przedsiębiorstwa typu start-up i przedsiębiorstwa scale-up;

15. wzywa EBI do dalszego uproszczenia i przyspieszenia procedur składania i zatwierdzania wniosków, zmniejszenia obciążeń

administracyjnych i wzmocnienia wsparcia dla małych beneficjentów, w tym władz lokalnych i regionalnych, gmin, MŚP i przedsiębiorstw typu start-up, przez zapewnienie, aby warunki wstępne i wymogi w zakresie sprawozdawczości były proporcjonalne do wartości przydziału lub wielkości beneficjenta, bez uszczerbku dla standardów finansowych, oraz do przydzielania środków finansowych w oparciu o efektywność, rentowność i wymierny wpływ; apeluje w szczególności o lepszy dostęp do finansowania dla MŚP i przedsiębiorstw typu start-up, w tym przez uproszczone kryteria kwalifikowalności i procedury w ramach InvestEU i EFI, zwłaszcza w regionach słabiej rozwiniętych i wiejskich, a także o zwiększoną pomoc techniczną; apeluje ponadto, aby środki finansowe były przydzielane w oparciu o efektywność, rentowność i wymierny wpływ, a także aby przeprowadzano proporcjonalne oceny ex post w celu zapewnienia skutecznego wykorzystania zasobów i przyciągania inwestycji prywatnych; wyraża zaniepokojenie, że nieproporcjonalne wymogi dotyczące sprawozdawczości w zakresie ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego nakładane na beneficjentów zniechęcają do realizacji opłacalnych ekonomicznie projektów i stawiają europejskie przedsiębiorstwa w niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej, oraz wzywa EBI do przeglądu tych wymogów w celu zapewnienia proporcjonalności;

***Finansowanie bezpieczeństwa energetycznego i bezpiecznych dostaw surowców krytycznych dla konkurencyjności przemysłu***

16. podkreśla, że konkurencyjność przemysłu opiera się na przewidywalnych i przystępnych cenach energii; przypomina, że zmienność cen energii pozostaje zagrożeniem strukturalnym dla gospodarki UE ze względu na wyzwania geopolityczne i ograniczenia dostaw; odnotowuje, że w 2026 r. EBI koncentruje się na wzmocnieniu konkurencyjności i bezpieczeństwa; wzywa EBI do wspierania projektów dotyczących infrastruktury energetycznej, w tym projektów finansowanych w ramach instrumentu „Łącząc Europę”, w celu obniżenia cen energii dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw oraz zwiększenia podaży energii;

17. zauważa z zadowoleniem, że w 2025 r. EBI odnotował 33 mld EUR finansowania na rzecz bezpieczeństwa energetycznego Europy, wspierając inwestycje o łącznej wartości 108 mld EUR, w tym 11 mld EUR na odnawialne źródła energii w 2025 r.; apeluje o pragmatyczne wdrażanie polityki klimatycznej i energetycznej, aby zapewnić finansowanie opłacalnych rozwiązań, zgodnie z unijną systematyką dotyczącą zrównoważonego rozwoju i z uwzględnieniem wymiernych skutków gospodarczych, gwarantujących przystępną cenowo energię, strategiczną niezależność, niezawodność systemu i rozwój infrastruktury; przypomina, że sprawiedliwa transformacja jest jednym z filarów planu działania EBI w dziedzinie klimatu, i z zadowoleniem przyjmuje dążenie EBI do zapewnienia, aby przejście

na gospodarkę niskoemisyjną było sprawiedliwe społecznie i zrównoważone oraz nie pozostawiło nikogo w tyle;

18. podkreśla, że bezpieczeństwo dostaw surowców krytycznych ma kluczowe znaczenie dla transformacji ekologicznej i cyfrowej, sektora obronności oraz bazy przemysłowej UE w ogóle; przypomina o roli EBI w europejskim sojuszu na rzecz surowców oraz o celu Unii polegającym na zwiększeniu autonomii w zakresie dostaw surowców krytycznych; podkreśla, że w odniesieniu do surowców krytycznych należy przyjąć podejście oparte na gospodarce o obiegu zamkniętym, uwzględniające recykling i ponowne wykorzystanie, aby zmniejszyć zależność UE od państw trzecich i zwiększyć jej autonomię strategiczną; w związku z tym wzywa EBI do zwiększenia inwestycji w sektor surowców krytycznych, by poprawić odporność surowców, ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięcia celów europejskiego aktu w sprawie surowców krytycznych[2], zwłaszcza wydobycia, recyklingu i przetwarzania surowców wtórnych;

19. apeluje o ściślejszą koordynację na szczeblu UE w zakresie surowców krytycznych, w tym do pogłębionej współpracy między EBI, agencjami kredytów eksportowych i innymi publicznymi instytucjami finansowymi; zauważa, że UE pozostaje w tyle za konkurentami takimi jak Kanada, Stany Zjednoczone i Australia, którzy stosują bardziej skoordynowane podejścia do finansowania obejmujące całą administrację rządową; podkreśla, że wszystkie projekty związane z surowcami krytycznymi uzyskujące wsparcie muszą spełniać wysokie normy środowiskowe i społeczne; wzywa EBI do zwiększenia przejrzystości wyboru i finansowania projektów na wszystkich etapach dotyczących surowców krytycznych określonych w akcie w sprawie surowców krytycznych;

***Obronność i działania zewnętrzne***

20. popiera plan działania EBI z marca 2025 r. dotyczący wzmocnienia zdolności Europy w zakresie bezpieczeństwa i obrony; wyraża zadowolenie z dodatkowych 4 mld EUR nowego finansowania, co stanowi blisko 5 % całkowitych inwestycji EBI w UE; przypomina o zmianie unijnych priorytetów krótko- i średnioterminowych, która wywarła znaczną presję na budżety krajowe w odniesieniu do inwestycji w obronność i bezpieczeństwo; podkreśla, że biorąc pod uwagę mandat EBI do wspierania celów Unii, EBI powinien jeszcze bardziej zwiększyć swoje zaangażowanie w tych strategicznych sektorach, przy jednoczesnym utrzymaniu oceny ratingowej AAA; zauważa, że wsparcie finansowe EBI na rzecz mobilności wojskowej,

---

[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1252 z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020 (Dz.U. L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

infrastruktury strategicznej i zaawansowanych technologii jest jednym z kluczowych czynników napędzających integrację rynku i wzmacniających wspólne interesy europejskie; z zadowoleniem przyjmuje zaktualizowane kryteria kwalifikowalności zwiększające wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz przedsiębiorstw typu start-up za pomocą dostosowanych do potrzeb instrumentów finansowych, takich jak instrumenty dłużne typu venture, inwestycje kapitałowe i specjalne linie kredytowe; zauważa, że wydatki na obronność powinny zagwarantować strategiczną spójność i zrównoważone podejście oraz nie powinny podważać wydatków na działania społeczne i środowiskowe ani wieloletnich strategii politycznych Unii;

21. przypomina, że niektóre strategiczne sektory przemysłu obronnego i bezpieczeństwa nadal borykają się z ograniczeniami finansowania EBI; zauważa, że mimo decyzji EBI z 21 marca 2025 r. o rozszerzeniu kwalifikowalności utrzymują się pozostałe bariery, które utrudniają pełną mobilizację kapitału prywatnego na rzecz wspierania bezpieczeństwa europejskiego; wzywa Radę Gubernatorów EBI do dalszego dostosowywania praktyk EBI w zakresie udzielania pożyczek przemysłowi obronnemu zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z 6 marca 2025 r.;

22. podkreśla znaczącą rolę UE i EBI w budowaniu wzajemnie korzystnych partnerstw gospodarczych z państwami spoza UE, co ma kluczowe znaczenie dla pozycji Europy na świecie w zakresie promowania wielostronnego systemu opartego na zasadach, zrównoważonego rozwoju, demokracji, praw człowieka i praworządności oraz wzmacniania odpornych łańcuchów dostaw i zrównoważonej infrastruktury; podkreśla, że EBI powinien systematycznie angażować społeczeństwo obywatelskie i społeczności lokalne na wszystkich etapach projektowania, wdrażania i oceny projektów, aby zagwarantować, że projekty realizowane w ramach Global Gateway odpowiadają lokalnym potrzebom i przynoszą znaczące wyniki w zakresie rozwoju; zauważa kluczową rolę EBI Global w odniesieniu do mobilizacji inwestycji w zrównoważony rozwój w ramach strategii Global Gateway oraz przekroczenie celu 100 mld EUR w 2025 r., a tym samym wzmocnienie interesów gospodarczych Europy i dostępu do rynku w konkurencyjnym środowisku globalnym;

23. z dużym zadowoleniem przyjmuje stałe wsparcie EBI na rzecz realizacji i wzmacniania operacji sektorów publicznego i prywatnego w Ukrainie oraz na rzecz wspierania panafrykańskiego handlu, infrastruktury i integracji regionalnej w celu zacieśnienia więzi z Europą; podkreśla, że samo wsparcie ze strony EBI i UE nie wystarczy, aby zaspokoić potrzeby finansowe Ukrainy;

24. jest zaniepokojony szybko rosnącym poziomem zadłużenia i wyższymi kosztami finansowania zewnętrznego na rynkach wschodzących i w

gospodarkach rozwijających się w czasie, gdy globalne wstrząsy stały się częstsze, a dług publiczny w takich krajach wzrósł do poziomu nienotowanego od 55 lat; podkreśla znaczenie EBI w zakresie finansowania; z zadowoleniem przyjmuje rolę innych instytucji wielostronnych w przyczynianiu się do zmniejszenia niezrównoważonego zadłużenia;

25. ponawia swój apel do EBI Global o ograniczenie działań łączonych do obszarów, na których mogą one zapewnić wartość dodaną dla lokalnej gospodarki, o unikanie wypierania kapitału prywatnego oraz o dopilnowanie, aby finansowanie mieszane nie było wykorzystywane na potrzeby podstawowych usług publicznych, zwłaszcza związanych ze zdrowiem, edukacją i ochroną socjalną; przypomina, że inwestycjom EBI w tej dziedzinie powinny przyświecać cele polityki rozwojowej UE, zwłaszcza zwiększenie dostępu do powszechnej i przystępnej cenowo opieki zdrowotnej, aby zapewnić wszystkim lepszy stan zdrowia;

26. wzywa państwa członkowskie do zmiany wykazu wyłączeń EBI, aby umożliwić finansowanie produkcji broni i amunicji wykraczające poza zwykłe technologie podwójnego zastosowania i przyczynić się tym samym do rozwoju europejskiego przemysłu obronnego;

27. podkreśla, że pożyczki udzielane przez EBI w państwach spoza UE powinny wzmacniać priorytety zewnętrzne UE; apeluje do EBI, aby uwzględnił skuteczną współpracę krajów partnerskich w zakresie zarządzania migracjami, w tym readmisji i powrotu migrantów, którzy nie mają prawa legalnego pobytu w UE, jako ważne kryterium w ramach udzielania pożyczek zewnętrznych państwom spoza UE;

***Wsparcie na rzecz spójności, rolnictwa i mieszkalnictwa***

28. zauważa, że w 2025 r. około połowy finansowania EBI przeznaczono na wsparcie inwestycji w słabiej rozwiniętych regionach UE, a 3 mld EUR – na rolnictwo i biogospodarkę; zachęca EBI do pogłębienia współpracy z krajowymi bankami prorozwojowymi i regionalnymi instytucjami finansowymi, aby zmaksymalizować oddziaływanie terytorialne finansowania unijnego i zmniejszyć regionalne dysproporcje inwestycyjne; apeluje o stosowanie finansowania mieszanego przez połączenie funduszy spójności UE z instrumentami EBI; podkreśla, że zapewnienie dostępu do bezpośredniego finansowania we wszystkich regionach ma zasadnicze znaczenie dla wspierania konwergencji gospodarczej oraz promowania spójności gospodarczej i terytorialnej, co – w połączeniu ze zwiększeniem bezpieczeństwa żywnościowego – jest kluczowe dla autonomii strategicznej UE; wzywa EBI do uruchomienia przewidywalnego i wystarczającego finansowania dla młodych rolników;

29. wzywa do utrzymania wsparcia grupy EBI dla polityki rolnictwa i spójności, w tym do szerszego stosowania instrumentów finansowych

w celu wykorzystania dotacji UE i przyciągnięcia inwestycji prywatnych; podkreśla wartość dodaną odpowiedniego finansowania wspólnej pomocy technicznej EBI i Komisji dla organów wykonawczych, aby pomóc w zapewnieniu terminowej realizacji i dodatkowości inwestycji, w szczególności przez budowanie zdolności administracyjnych i opracowywanie katalogów inwestycji; apeluje o szersze wykorzystanie finansowania mieszanego w celu wsparcia regionów o niedostatecznym dostępie i regionów objętych polityką spójności przez łączenie funduszy strukturalnych i inwestycyjnych UE z innymi instrumentami;

30. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki grupy EBI w zakresie finansowania projektów dotyczących mieszkalnictwa socjalnego w całej Unii; wzywa Bank do zintensyfikowania działań na rzecz poprawy dostępu do przystępnych cenowo mieszkań w świetle narastającego kryzysu mieszkaniowego w Europie; zachęca EBI do współpracy z innymi europejskimi publicznymi bankami inwestycyjnymi, lokalnymi publicznymi instytucjami finansowymi, samorządami lokalnymi, spółdzielniami i przedsiębiorstwami zajmującymi się mieszkalnictwem socjalnym oraz gminami w celu finansowania rozwiązań mieszkaniowych oraz zapewnienia długoterminowych rozwiązań, które pozwolą zaradzić kryzysowi związanemu z kosztami utrzymania;

31. z zadowoleniem przyjmuje działania EBI na rzecz wspierania projektów, które prowadzą do wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych i celów zrównoważonego rozwoju ONZ; zwraca się do EBI o zwiększenie wagi świadczeń społecznych w ocenie projektów w celu zapewnienia długoterminowych przystępnych cenowo rozwiązań;

***Przejrzystość i rozliczalność***

32. przypomina, że fundusze EBI są środkami publicznymi i zawsze powinny podlegać publicznej kontroli i rozliczalności, zwłaszcza gdy są wspierane gwarancjami lub funduszami budżetowymi UE; ponawia apel o ustrukturyzowane ramy międzyinstytucjonalne zapewniające wzmocniony nadzór parlamentarny, lepszy dostęp do informacji oraz możliwość wniesienia przez Parlament wkładu w strategiczne kierunki EBI; odnotowuje postępy w zakresie wskaźnika przejrzystości bezpośrednich inwestycji zagranicznych na 2025 r., ale apeluje o dalsze usprawnienia; podkreśla potrzebę odpowiedzialności fiskalnej i efektywnego wykorzystania funduszy w celu ochrony pieniędzy podatników; zauważa, że wzmocnione mechanizmy sprawozdawcze mają zasadnicze znaczenie dla skutecznej kontroli parlamentarnej;

33. podkreśla znaczenie zapewnienia przez EBI identyfikowalności finansowanych projektów; podkreśla, że EBI powinien terminowo publikować bardziej szczegółowe informacje na temat projektów, w

tym ich uzasadnienie i kontekst, opis zgodności ze wspólnymi priorytetami UE oraz informacje na temat faktycznych podmiotów gospodarczych będących beneficjentami, z jasnym wskazaniem, które projekty uzyskują wsparcie z budżetu UE; z zadowoleniem przyjmuje decyzję EBI, podjętą w następstwie dochodzenia przeprowadzonego przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, o rozpoczęciu proaktywnej publikacji ocen środowiskowych i społecznych dotyczących projektów zlokalizowanych poza UE, które mogą mieć znaczący wpływ na te obszary;

34. podkreśla, że w razie potrzeby należy stosować starannie opracowane gwarancje tymczasowe, a nie dotacje, co ograniczy bezpośredni wpływ na budżet i będzie sprzyjać przyciąganiu kapitału prywatnego; przypomina, że gwarancje stanowią rzeczywiste ryzyko fiskalne i powinny podlegać tej samej dyscyplinie co wydatki bezpośrednie; podkreśla, że stosowaniu gwarancji musi towarzyszyć wysoki stopień przejrzystości, nadzór demokratyczny i odpowiednie mechanizmy oceny ryzyka; podkreśla, że inwestorzy prywatni powinni utrzymać główną ekspozycję na ryzyko handlowe, natomiast interwencja EBI powinna pozostać ograniczona, jasno określona i tymczasowa oraz koncentrować się na ryzyku, którego prywatni uczestnicy rynku nie są w stanie ponieść, oraz na ograniczaniu ryzyka specyficznego dla danego projektu; wzywa EBI do ograniczenia działań łączonych do obszarów, w których mogą one wnieść wartość dodaną do lokalnej gospodarki, przy jednoczesnym unikaniu wypierania kapitału prywatnego;

35. podkreśla ogólne wysokie koszty operacyjne EBI; w związku z tym wzywa do określenia odpowiednich środków łagodzących w celu zwiększenia efektywności kosztowej, przy jednoczesnym zapewnieniu skuteczności operacyjnej Banku;

36. zauważa, że grupa EBI działa w ramach podwójnego systemu, w którym operacje wspierane z budżetu UE są pośrednio kontrolowane przez Komisję i Trybunał Obrachunkowy oraz przez Parlament w jego decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu UE, natomiast operacje finansowane z zasobów własnych EBI pochodzących z państw członkowskich (dotyczy to ponad trzech czwartych operacji EBI) w dużej mierze nie podlegają systematycznej kontroli zewnętrznej ani kontroli ze strony parlamentów krajowych czy Parlamentu Europejskiego; zauważa, że EBI dysponuje rozbudowaną wewnętrzną architekturą rozliczalności oraz że zewnętrzny audytor sprawuje nadzór nad operacjami EBI i jego systemem rachunkowości; zgadza się, że taka struktura jest zasadniczo zgodna z praktyką międzynarodową; zauważa, że składanie sprawozdań Parlamentowi Europejskiemu ma charakter sporadyczny, że współpraca z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich uległa zmianie oraz że rolę Trybunału Obrachunkowego ograniczają obowiązujące przepisy i postanowienia wykonawcze; podkreśla potrzebę podjęcia konkretnych działań przez EBI w celu rozwiązania

tej sytuacji, stosownie do wcześniejszych apeli zawartych w rezolucjach Parlamentu oraz gotowości do dialogu i współpracy deklarowanej przez europejski organ budżetowy i organ udzielający absolutorium; wzywa EBI do aktywnego zaangażowania w ten proces krajowych najwyższych organów kontroli, aby zapewnić rozliczalność za operacje, które nie są obecnie objęte działaniami Trybunału Obrachunkowego, oraz zagwarantować solidną rozliczalność i nadzór;

37. zwraca uwagę na rolę Komitetu Kontroli i Audytu EBI w zakresie nadzoru wewnętrznego; podkreśla, że nie prowadzi się zewnętrznego nadzoru ostrożnościowego zgodnie z przyjętymi na szczeblu międzynarodowym standardami nadzoru, z wyjątkiem obszaru zarządzania płynnością; mając na uwadze wielkość, złożoność i specyfikę modelu biznesowego EBI, zachęca Radę Gubernatorów EBI do ustanowienia odpowiednich uregulowań, aby zapewnić zgodność z najwyższymi standardami zewnętrznego nadzoru ostrożnościowego, a jednocześnie uwzględnić niezbędne dostosowania wynikające z unikalnego modelu biznesowego EBI;

38. jest zaniepokojony trwającym śledztwem w sprawie korupcji przeciwko byłemu prezesowi EBI; oczekuje, że Prokuratura Europejska i Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych dokładnie zbadają tę sprawę, oraz liczy na pełną jasność; przypomina, że wszelkie nadużycia i niewłaściwe wykorzystanie środków publicznych powinny być surowo karane;

39. apeluje o wzmocnienie polityki EBI w zakresie praw człowieka; podkreśla, że oceny oddziaływania na środowisko i społeczeństwo powinni przeprowadzać niezależni eksperci oraz że należy wprowadzić niezależne mechanizmy weryfikacji w celu nadzorowania procesów monitorowania własnej działalności i samodzielnego powiadamiania prowadzonych przez klientów EBI;

40. docenia wysiłki EBI na rzecz poprawy praktyk w zakresie zarządzania w następstwie wewnętrznej ankiety EBI z 2023 r.; apeluje o dalsze wdrażanie zasad EBI dotyczących różnorodności, równości i włączenia, w tym celu zakładającego, że do końca 2026 r. kobiety będą zajmować co najmniej 40 % stanowisk kierowniczych;

41. ponownie wzywa EBI do pilnego przeglądu podziału zadań w Komitecie Zarządzającym, a w szczególności do zapewnienia, aby wiceprezesi EBI nigdy nie kierowali projektami z ich krajów pochodzenia, nawet jeśli Komitet Zarządzający ponosi zbiorową odpowiedzialność za swoje decyzje, ze względu na oczywiste ryzyko konfliktu interesów; zwraca uwagę na liczne zalecenia instytucji unijnych w tej sprawie;

42. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2025 r., po wielokrotnych apelach Parlamentu, EBI wyraził gotowość do rozpoczęcia negocjacji

w celu zawarcia „porozumienia” w sprawie zacieśnionej współpracy między Parlamentem a EBI; ponadto wyraża zadowolenie, że obie strony rozumieją, że negocjacje należy zakończyć w odpowiednim czasie; podkreśla, że takie „porozumienie” sformalizuje i pogłębi interakcję między Parlamentem a EBI, odzwierciedlając w ten sposób wzajemne zobowiązanie do ściślejszej współpracy; zauważa, że o wartości dodanej takich porozumień świadczy wdrożenie porównywalnych porozumień zawartych między Parlamentem a innymi instytucjami i organami Unii lub organizacjami międzyrządowymi;

°

° °

43. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.